

З осколком над бровою – понад 60 років

Підходила до будинку учасника бойових дій періоду Великої Вітчизняної війни Михайла Козлюка, і з болем згадала, що майже по сусідству з ним жили Яків Андреев, потомствений залізничник, активіст громадського життя, і Федір Андреев, військовик. Обидва теж учасники бойових дій, але підступна хвороба передчасно вирвала їх з-поміж нас. Земля їм пухом...

Михайло Трохимович довго не відкривав двері. Подумалося вже, що немає вдома, адже сусідка Тетяна Ваганова сказала, що досить часто ходить у гості до свого друга. Разом з нею постукали ще настирливіше й сильніше. Тиша. Тож пішла вона дзвонити, позаяк телефон у нього в коридорі, а я щоб прислухалася. Пощастило: Михайло Трохимович відчинив двері! Виявляється, у кімнаті майже на всю потужність включив телевізор, бо останнім часом став гірше чути.

Зустрілися, як давні знайомі. Адже декілька років тому з патронажною медсестрою з районної організації Товариства Червоного Хреста Світланою Жуковською заходили до ветерана. Світлана поміряла артеріальний тиск, розпитала про здоров'я, адже на фронтах минулої війни чоловіка двічі ранило під час шалених боїв. Останній раз навіть контузило...

Родом Михайло Козлюк із Тучинського району Рівненщини. Коли радянські війська визволили від німецько-фашистських загарбників рідне село, на Різдво його призвали на службу добивати ворога, вигнати зі своєї землі. Разом з такими, як і він, сіли в поїзд, що зупинився в Дніпродзержинську. Там новобранців за прискореною програмою, за один місяць, навчили володіти зброєю, точніше гвинтівкою – і на фронт.

Військовики III Білоруського фронту визволили від фашистських зайд білоруські понівечені міста й села. Серце обливалося кров'ю, коли бачили, як чужинці познущалися з беззахисних людей, як бідно вони жили. Їсти анічогісінько, крім сякої-такої брукви та картоплі, й то «друбненької», як казали місцеві жителі. Варили її в лущинні, та все ж ділилися з нашими напівголодними солдатами, бо бої за визволення точилися майже безперервно, пригадував Михайло Трохимович. Фашисти ніяк не хотіли відступати, оскаженіло оборонялися. Траплялося, тільки вночі як стихне громовий шквал, вдавалося поїсти. Але воїни тримали завойовані позиції.

Дійшли до Каунаса. Засіли в траншеях. Пощастило ніби перепочити. Страшенно хотілося їсти. Хоч ковток води... Правда, невдовзі піднесли кашу, суп, навіть чай. Дві порції попросив Козлюк: наче й сил додалося. А тут, де не візьмись, о 2-ій розгорілась артилерійська підготовка. Війна є війна: за зброю – і...

Незчувся, як запекла голова... Чотирнадцять днів пролежав у польовому госпіталі на одному з латвійських хуторів. А далі наздогнав своїх. Та ворожа куля вдруге втрапила в солдата під час одного з боїв. Поранення було складним. Непритомний Михайло лежав на краю окопа і, напевно, залишився б там навіки, коли б санітар не спіткнувся об його ногу. Торкнув – кровотеча, адже поранені обидві ноги. На палатці, без свідомості притягли під накриття, куди збирали поранених. Уже в нашвидкуруч обладнаному в лісі госпіталі витягнули осколок ворожої міни з живота солдата, а над правою бровою – побоялися, щоб не зачепити око. Так осколок там і понині чорніє...

Чи пам'ятає, як це було? Ні. Дали наркоз, і навіть болю не відчував. Хоча багатьом лікарі-медики робили операції без знеболювального. Де там стільки його дістати, коли поранених несли безперервно, не настачишся.

Після цієї контузії переправили в госпіталь у м. Горький. Пролікувався тут довгих три місяці. Про повернення Козлюка у військову частину і мови не могло бути. Повернувся додому. Життя склалося не так, як хотів би. Ось уже з два десятки років мешкає в Сарнах! У свій час займався ремонтом котлів. Балакучий, спокійний, доброзичливий – поважають його сусіди. Бідкається старенький, що залишився сам: померла дружина, пішла у вічність і сестра Парасковія. Та Михайло Трохимович не замикається в собі. На сусідній вулиці живе його друг-інвалід, якого підтримує ось уже багато років. А ще... закоханий у голубів. «То дядька Міши царство», - так з теплотою й любов'ю кличуть його мешканці будинку, що по вулиці Княгині Ольги в райцентрі. Він їх постійно годує, щось до них говорить, посміхається.

Сьогодні Михайлу Трохимовичу Козлюку виповнюється дев'яносто років. Поважний ювілей. Тож дай Боже з роси і води цьому невтомному життєлюбу ще топтати ряст. Спасибі, дорогий ветеране, за мирне небо над нами. Уся доброта, яка існує у світі, вся радість, що живе серед людей, усі найкращі квіти – Вам, Михайле Трохимовичу, бо відстояли нам це спокійне сьогодніня.

Раїса БРИЧКОВА.